

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA 2019/2020

Regionálne centrum mládeže Trenčín
Pod Sokolice 14, 911 01 Trenčín

Regionálne centrum mládeže (RCM) začalo aktívne činnosť od septembra 2005.

Medzi hlavné náplne centra patrí:

- koordinovať smerovanie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži na území Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK)
- fungovať ako medzičlánok medzi TSK a ostatnými subjektmi, ktoré plnia koncepciu štátnej politiky
- orientovať sa na vzdelávacie aktivity vo vzťahu k dobrovoľným a profesionálnym pracovníkom s deťmi a mládežou
- vytvárať informačnú databázu o centrách voľného času (CVČ) a ďalších subjektoch zaoberajúcich sa neformálnym vzdelávaním mládeže
- mapovať potreby mladých ľudí v Trenčianskom kraji
- vytvárať predpoklady pre spoluprácu subjektov zaoberajúcich sa problematikou detí a mládeže v regióne
- podporovať aktívnu participáciu mladých ľudí na príprave a realizácii aktivít

Od januára 2016 vykonáva RCM nasledovné činnosti:

- vyhľadáva organizácie, neformálne skupiny, inštitúcie pracujúce s deťmi a mládežou a vytvára a aktualizuje ich databázu
- mapuje potreby mladých ľudí v meste, ich záujmy
- predkladá pripomienky a návrhy, obhajuje záujmy mladých ľudí a ich potreby, pripravuje podklady pre rozhodovanie
- vytvára analýzy pre potreby TSK týkajúce sa mládeže
- vyhľadáva a propaguje možnosti a výzvy v oblasti detí a mládeže, akcie, podujatia
- je kontaktnou osobou pre mladých ľudí vo vzťahu k TSK
- zastupuje TSK v Medzirezortnej pracovnej skupine pre štátnu politiku v oblasti mládeže MŠVVaŠ SR
- napomáha pri realizácii akcií a podujatí na území TSK, v prípade potreby je nápomocný
- hľadá riešenia, vyhľadáva, navrhuje, koordinuje a mapuje partnerstvá mesta s inštitúciami, súkromným sektorom, občianskymi združeniami a neformálnymi skupinami a napomáha rozvoju týchto partnerstiev
- vyžadava, sumarizuje a predkladá správy o činnosti v oblasti detí a mládeže, propaguje činnosť v oblasti práce s deťmi a mládežou
- kontroluje a vyhodnocuje plnenie akčného plánu
- zvoláva zasadnutia Medzirezortnej pracovnej skupiny pri TSK, aktívne sa ich účastní, pripravuje podklady na prerokovanie a spracováva výstupy a zápisy
- zastupuje TSK voči iným inštitúciám v oblasti práce s deťmi a mládežou, aktívne
- vyhľadáva partnerstvá na medzinárodnej úrovni, zúčastňuje sa školení, seminárov, konferencií a iných podujatí, ktoré vedú k rozvoju práce s mládežou na území TSK
- aktívne rozvíja participáciu na území TSK na všetkých stupňoch
- komunikuje a úzko spolupracuje so všetkými odbormi TSK
- aktívne vyhľadáva možnosti realizovania projektov zameraných na deti a mládež, možnosti ich financovania

Projekt Škola demokracie 3 – Democracy school 3

Organizátormi projektu bolo Mesto Trenčín v spolupráci s RCM a s Gymnáziom a Jazykovou školou s právom štátnej jazykovej skúšky v Zlíne (GJŠ Zlín). Projekt bol podporený zo zdrojov národnej agentúry Erasmus+ pre oblasť mládeže a športu (IUVENTA). Cieľom projektu je zvyšovať povedomie o vplyve študentských rád na účastníkov projektu v rozvoji účasti na občianskom, spoločenskom a politickom živote. Projekt dáva možnosť participantom porozumieť spojeniu medzi participáciou mladých ľudí, demokracie a aktivitách študentskej rady. **9. – 10.2.2020** sa uskutočnila prípravná návšteva projektu v Zlíne, za účasti 2 lídrov zo SR (KCVČ – RCM) a 2 lídrov z ČR (GJŠ Zlín). Mládežnícka výmena naplánovaná na termín 15. – 21. 3.2020 v školiacom stredisku „Horský hotel Poštár“ v Beluškých Slatinách, v počte 40 žiakov vo veku 13 – 16 rokov, ktorí mali záujem pracovať na rozvoji ŽŠR na svojej škole pod dohľadom dvoch lídrov, sa z dôvodu nariadenia vlády ohľadom šírenia koronavírusu COVID-19 nemohla uskutočniť v pôvodnom plánovanom termíne. Realizácia aktivít bola presunutá na termín 13. – 19.9.2020. Hlavnou myšlienkou medzinárodnej výmeny je stretnutie mladých ľudí z rôznych európskych krajín, ktorých spája spoločná téma. Počas výmeny by si rozvíjali rôzne kompetencie a vymieňali by si skúsenosti, spoznávali iné kultúry. Prostredníctvom aktivít neformálneho vzdelávania, ako napr. workshopov, teambuildingov a podobných ich cieľom by bolo vytvoriť súdržnosť skupiny, rolové hry, simulácie, diskusie a iné efektívne nástroje rozvíjajúce vedomosti, zručnosti a skúsenosti.

Projekt Pomôž prírode, pomôžeš sám sebe

Grantovú podporu Erasmus+ projektu za podpory koordinátora práce s mládežou TSK získalo

Občianske združenie (OZ) Silnejší slabším. Odborným garantom projektu je koordinátorka práce s mládežou TSK Ing. Silvia Štefániková. Hlavnými partnermi v projekte sú TSK, KCVČ– RCM, Obec Chochoľná – Velčice, Detský domov Myjava, Detský domov Strážnice, Uherský Ostroh.

Cieľom projektu bolo zvýšiť sebavedomie účastníkov, detí z detských domovov a rodín, ich kompetencie (nielen o živote v súlade s prírodou, ale aj naučiť ich životu, ktorí viedli naši predkovia) prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít zameraných na ochranu životného prostredia. Naši predkovia rešpektovali prírodu a starali sa aj o jej ochranu. Práve preto sme si porovnávali skúsenosti o týchto témach medzi mladými ľuďmi zo SR a ČR. Oni sú tí, ktorí už mali skúsenosti s prácou dobrovoľníka v združeniach alebo skupinách. Títo mladí ľudia mali problém dokončiť stredné vzdelanie alebo povinnú školskú dochádzku. Informovali sme ich o dobrovoľníckych akciách, ktoré boli pre nich prospešné a nasmerovali ich k budúcej práci, povolaniu, ale aj vyplneniu voľného času, sebarealizácii a sebaopoznávaniu. Počas realizácie výmeny si vytvorili vlastné dobrovoľnícke činnosti.

Prostredníctvom neformálneho vzdelávania sme túto skupinu mládeže učili k lepšiemu presadeniu sa svojich záujmov, ale aj naladiť sa a poznať potreby komunity. Ako dôležité sme vnímali to, aby získali pocit niečoho, čo sami ovládajú. Čo bolo prospešné pre spoločnosť alebo jednotlivca. Zároveň sme ich posúvali pri objavovaní nových zručností a podporovali proces sebaopoznávania. Pri realizácii dobrovoľníckych aktivít si uvedomovali svoje zručnosti, schopnosti a vedomosti, ale aj svoje sny a túžby. Projektu sa zúčastnilo 40 účastníkov, 7 lídrov a zdravotný dozor.

Pri realizácii projektu sme dosiahli:

- Zmenu vnímania dobrovoľníctva u účastníkov
- Zmenu vnímania dobrovoľníctva v komunite, ktorá ho začala brať ako prínos
- Rozvoj kompetencií – softskills u účastníkov a prispeli k zvýšeniu ich pripravenosti na trh práce
- Prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít prispieť k ochrane životného prostredia v chránenej krajinskej oblasti Bielych Karpát
- Prispieť k informovanosti návštevníkov o oblasti – flóre a faune, spôsobe ich ochrany

Výstupom projektu bola aj brožúrka a výsledné video, ktorým chceli účastníci poukázať na problematiku dôležosti ochrany životného prostredia. Video nájdete na

<https://www.youtube.com/watch?v=Jo2OMcikLtM>.

Projekt „Mars a Venuša alebo muž a žena“

Projekt sa uskutočnil 26.7. - 4.8.2020 v úzkej spolupráci s OZ Silnejší Slabším a detskými domovmi z Trenčína, Adamovských Kochanoviec a Vizovic a bol určený pre 40 mladých ľudí z detských domovov, rodín zo zlých sociálnych pomerov. Viacerí účastníci boli rómskeho pôvodu. Miesto výmeny bola Chocholná Velčice - Kykula. Chceli sme účastníkov posunúť a nasmerovať v otázkach týkajúcich sa témy rodová rovnosť. Títo mladí ľudia mali skreslené predstavy, čo sa očakáva od žien a čo od mužov. Nakoľko žijú v zariadeniach alebo zlých rodinných pomeroch, tak sa stretávajú skôr so ženskými vzormi správania. Z ČR sa zúčastnili 20 účastníci z detských domovov ale i rodín. 2 vedúci, ktorí s nimi riešili otázky rodovej rovnosti v rámci aktivít neformálnej skupiny, pracujú a mali skúsenosti s riešením otázok rodovej rovnosti. Slovenská strana vyslala 24 účastníkov, 2 vedúcich, 2 asistentov a 1 zdravotnú sestru. Počas výmeny sme hostili aj ďalších hostí a speakrov, ktorí obohatili program o ďalší iný pohľad na problematiku, ako napríklad prof. RNDr. Peter Chrastina, PhD. z Filozofickej fakulty Univerzity Sv. Cyrila a Metoda v Trnave, a iných.

Pribrali sme aj zdravotne a mentálne znevýhodnených 4 účastníkov, ktorých málokedy chcú z detského domova niekde pustiť, ktorí sa ale veľmi radi zapájali do všetkých aktivít a skupina ich pekne podporovala. Asistenti a zdravotná sestra mali na starosti účastníkov, ktorí mali zdravotné problémy (hlavne psychického smeru), ale aj traumy z minulosti. Koordinátorka práce s mládežou mala na starosti obsahové zabezpečenie celého programu a vedenie minilídrov, prostredníctvom mentoringovej podpory. Špecifikom tejto skupiny bolo, že mali veľmi silne vyvinuté emocionálne vnímanie okolia a komunity. Na základe týchto vecí bolo aj program prispôsobovaný ich vnímaniu a potrebám s prihliadnutím na zdravotný stav a zvládanie programu z ich strany. Bolo veľmi dôležité, aby získali správny pohľad a názor na otázky rodovej rovnosti a aj v budúcom živote sa vyhli problémom v spoločnosti. Praktické aktivity boli priamo vybrané na výmene, ale dôležité boli aj teoretické vedomosti a informácie, príklady praxe a situácii, rolové hry, ktoré dokážu zvládnuť.

Poukázali sme na pozitívne príklady úspešných ľudí, ktorých neodradili názory okolia. Pre nich samotných nebolo dôležité to, že ich povolanie sa nestotožňuje s profesiou ženy, alebo muža a napriek tomu sa dokázali presadiť a išli za svojim cieľom. Presadili sa v živote, sú prospešní v komunite a posunuli sa k svojej práci na základe ich postojov a názorov. Počas projektu účastníci pripravili kalendár na rok 2021, ktorý vyjadruje ich očami vnímanie rovnoprávnosti ľudí v rôznych časových obdobiach a krátke video s ich odkazom pre iných mladých ľudí a komunitu <https://www.youtube.com/watch?v=iSOMwdxBNcl>.

Projekt Kraj a mestá spolu pre mladých

Projekt Kraj a mestá spolu pre mladých (KAM spolu pre mladých) je strategický projekt zameraný na aktivizovanie mladých ľudí do života mesta alebo obce. Nadväzuje na úspešný projekt „AKTIV“, kde dostanú pracovníci s mládežou vytvorený modul neformálneho vzdelávania a zážitkovej pedagogiky a naučia sa pracovať s cieľovými skupinami a podporovať rozvoj práce s mládežou v jednotlivých mestách a obciach a tak zastabilizovať celý systém podpory v spolupráci s mestami. Koordinátori práce s mládežou miest Trenčianskeho kraja – multiplikátori, vďaka nemu získali vedomosti a zručnosti v neformálnom vzdelávaní, zážitkovej pedagogike, konflikt manažmente, facilitačné zručnosti, rozvinuli si svoje kompetencie pri tvorbe koncepčných materiálov pre mesto, dobrovoľníctvo a inklúziu, dozvedeli sa ako vytvoriť podmienky a možnosti pre zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí do rozhodovacích procesov v mestách a obciach.

Ciele projektu:

- vypracovať v každom meste analýzu potrieb mladých ľudí
- vytvoriť koncepčné materiály v oblasti rozvoja práce s mládežou
- zastabilizovať sieť koordinátorov práce s mládežou miest Trenčianskeho kraja
- spropagovať prácu s mládežou a jej dopady na regionálnej a lokálnej úrovni
- zvýšiť kompetencie koordinátorov práce s mládežou a tak skvalitniť prácu s mládežou na lokálnej úrovni

Projekt bol realizovaný v mestách: Bánovce nad Bebravou, Dubnica nad Váhom, Handlová, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín, Trenčianske Teplice, Žiar nad Hronom, Myjava. **19.9.2019** sa konal v rámci plnenia Koncepcie rozvoja práce s mládežou TSK v KCVČ – RCM infoseminár pre pracovníkov s mládežou. Zúčastnilo sa ho 12 koordinátorov práce s mládežou, ktorí boli oboznámení s možnosťami spolupráce s IUVENTOU, štruktúrou a návrhom koncepcie pre prácu s mládežou. Koordinátorka práce s mládežou pre TSK spolu s pracovníkmi práce s mládežou odkonzultovala celkové ciele, stratégie, hlavné zásady a európske ciele v oblasti práce s mládežou.

15. – 17.10.2019 sa konalo v KCVČ – RCM za účasti 13 prítomných vzdelávanie (koordinátorov) pracovníkov s mládežou v oblasti inklúzie. Na tomto stretnutí bola predstavená aj nová regionálna koordinátorka IUVENTY pre Trenčiansky kraj Ing. Gavalierová a nová manažérka program Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburghu (DofE) pre západné Slovensko Mgr. Kubíková, PhD. Časť školenia viedla psychologička, dobrovoľníčka v Nadácii Krajina harmónie a riaditeľka pre poradenstvo v sociálnej práci, PhDr. Soňa Holúbková.

11. – 14.12.2019 sa uskutočnilo ďalšie vzdelávanie pracovníkov s mládežou. Zúčastnilo sa ho 17 účastníkom, ktorí boli preškolení v oblasti participácie. Na školení boli prítomní oboznámení s novinkami z Trenčianskeho centra mládeže – pripravovaného Trenčianskeho dobrovoľníckeho centra, ktoré odprezentovala Mgr. Zuzana Ševčíková.

17. – 19.2.2020 prebehlo školenie k typológii osobnosti, jej využitiu v praxi, motivácii a sebamotivácii i k manažmentu mládežníckych organizácií. Školenie prebiehalo v zasadačke KCVČ – RCM a tiež v Trenčíne. Zúčastnilo sa ho 18 účastníkov.

Aktivity koordinátorov práce s mládežou v mestách

Koordinátori práce s mládežou zrealizovali v rámci realizácie aktivity „A2/A Networkingové stretnutia“ gro aktivít už v školskom roku 2018/2019. Tieto aktivity zamerané na aktivizovanie a zapájanie mladých ľudí do života mesta pokračovali aj v školskom roku 2019/2020 a uskutočnili sa v Dubnici nad Váhom - **26.9.2019**, 17 účastníkov a v Myjave - **3.3.2020** – Mladí v meste, 31 účastníkov.

Išlo o tzv. networkingové aktivity, ktorých sa zúčastnili i zástupcovia jednotlivých miest a odborná verejnosť. Prostredníctvom týchto aktivít sa zástupcovia miest dozvedeli o potrebách mladých ľudí v meste i návrhoch na zlepšenie života.

V rámci realizácie aktivity „A2/2 Dobrovoľnícke aktivity v mestách“ sa uskutočnilo v školskom roku 2019/2020 šesť aktivít v meste Dubnica nad Váhom, ktorých sa zúčastnilo 61 účastníkov. Inkluzívne aktivity za rok 2019/2020 prebehli v nasledovných mestách: Bánovce nad Bebravou, Dubnica nad Váhom, Handlová, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín, Trenčianske Teplice, Žiar nad Hronom. Spolu sa zrealizovalo 12 aktivít za účasti 414 účastníkov. Vzhľadom na prijaté opatrenia vlády ohľadom šírenia koronavírusu (COVID-19) sa ďalšie aktivity v mestách nemohli uskutočniť. Z rovnakého dôvodu sa presunuli aj termíny okrúhlych stolov a záverečnej konferencie.

Ostatné aktivity Regionálneho centra mládeže

10.10.2019 sa v KCVČ – RCM konal vzdelávací workshop v neformálnom vzdelávaní v práci s mládežou „Nové trendy a prístupy v práci s mládežou“ pod vedením Mgr. art. A. Latáka. Školenie bolo organizované MŠVVaŠ SR a IUVENTOU. Zúčastnilo sa ho 15 účastníkov, ktorí získali povedomie o digitálnej práci s mládežou a tiež o trendoch v oblasti online-nástrojov určených na prezentáciu, propagáciu a facilitáciu.

11.10.2019 sa konalo na radnici mesta Banská Bystrica Oceňovanie STOPa, ktoré zastrešovalo MŠVVaŠ SR, IUVENTA a Asociácia krajských rád mládeže (AKRAM). Cieľom bolo zviditeľnenie hodnoty aktívneho občianstva a participácie. Oceňovanie prebehlo vo viacerých kategóriách. Trenčiansky kraj obsadil nominácie v kategórii „top projekt“ za projekt Participácia v praxi, „top líder samosprávy“ – Ing. Jaroslav Baška, „aktívny občan“ – Ing. Silvia Štefániková.

22.10.2019 sa uskutočnilo stretnutie ŽŠR SŠ Bratislavského kraja. Ing. Silvia Štefániková tam prezentovala aktivity Trenčianskeho kraja v oblasti práce s mládežou, predstavila system fungovania Medzisektorovej pracovnej skupiny TSK pre mládež a tiež informovala o novinkách a participatívnych rozpočtoch na stredných školách. Stretnutia sa zúčastnilo 96 účastníkov.

5.11.2019 sa na pôde TnU A.D. v Trenčíne uskutočnil Vyšehradský vedecký seminár s názvom "Skúmaj, diskutuj a publikuj" (Explore, Discuss, Publish). Celkovo sa ho zúčastnilo 18 účastníkov z krajín Vyšehradskej štvorky a aj naša koordinátorka práce s mládežou. Mgr. Mária Petříková odprezentovala rozvoj práce s mládežou v TSK, predstavila systém fungovania a tiež ponuku pre študentov TnU A.D. – možnosť napísať bakalársku alebo diplomovú prácu s podporou RCM v oblasti verejnej správy, vypracovania analýzy o mladých ľuďoch a pod. Výstup z tohto seminára za organizáciu RCM bude publikovaný v roku 2020 v anglickom jazyku vo vedeckom časopise TnU A. D. v Trenčíne s názvom Sociálno-ekonomická revue.

17.1.2020 sa v priestoroch KCVČ – RCM v Trenčíne konal Informačný seminár k výzvam na predkladanie žiadostí o dotáciu vyhlásených v rámci programu KOMUNITA MLADÝCH. Zúčastnilo sa ho 16 účastníkov, ktorým Ing. M. Koprdoová, M.Sc., odborná referentka pre prácu s mládežou IUVENTA, predstavila podrobné podmienky výziev a fungovanie dotačného systému.

5.2.2020 na žiadosť koordinátorov práce s mládežou Ing. Silvia Štefániková konzultovala so koordinátormi ich myšlienky, zámery projektu ku Komunita mladých.

Vzhľadom na prijaté opatrenia vlády ohľadom šírenia koronavírusu (COVID-19) sa ďalšie aktivity

nemohli uskutočniť. Termíny týchto projektov boli po schválení predĺžené do konca roka 2020. Schválené projekty Národnou agentúrou ERASMUS+ pre oblasť mládeže a športu:

- Projekt SPACE 2 – Students parliaments for an active and competent Europe 2
- LIQ – Lets improve the quality
- Škola demokracie 3 – Democracy school 3

S prihladením na túto skutočnosť sa organizovali školenia a workshopy online cestou.

30.4.2020 - Prvý online meeting koordinátorov práce s mládežou (10 účastníkov). Cez platformu Zoom ho viedla koordinátorka práce s mládežou Ing. Silvia Štefániková. Počas tohto online stretnutia zazneli informácie o nových termínoch projektov, analyzovali sa jednotlivé činnosti a vyhodnotila situácia v jednotlivých mestách. Prítomní sa dohodli, že týmto spôsobom bude

prebiehať komunikácia na mesačnej báze.

21.5.2020 - Druhý online meeting (11 účastníkov). Predmetom diskusie boli informácie o rozhodnutiach projektov Komunita, o projekte KAM spolu pre mladých a tiež online nástrojoch.

18.6.2020 - Tretí online meeting (13 účastníkov). Na tomto meetingu boli odkonzultované prvé návrhy video vizitiek PsM, informácie o prebiehajúcej súťaži luventy „Výhovorky bokom“, informácie o projekte Aktivizácia rozvoja kompetencií a motivácie vzdelávania žiakov a pedagógov s cieľom zvýšiť ich úspešnosť na trhu práce a zlepšiť výchovno-vzdelávací proces na stredných školách v Trenčianskom kraji. Akronym: 4EDU. Následne bola PsM odprezentovaná možnosť ako zaujať mladých ľudí aj online a vytvoriť Escape room za pomoci nástroja Flippity.

Pod záštitou luventy sa uskutočnil i workshop s názvom Neformálne vzdelávanie online cestou na platforme Zoom (**11.5.2020**), ktoré organizačne zabezpečovala D. Gavalierová. Školiteľom bol Mgr. Dávid Králik. Počas tohto workshopu mali účastníci možnosť preskúmať rôznorodé activity neformálneho vzdelávania, spoločne hľadať cesty, ako pôvodné „offline“ aktivity preklopiť do „online sveta“. Školenia sa zúčastnilo 14 účastníkov.

11.5.2020 sa uskutočnila online diskusia: „A čo práca s mládežou?“, ktorú organizoval V.I.A.C. – Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže. Hostami bol Ivan Hromada, predseda Európskeho riadiaceho výboru pre mládež pri Rade Európy a riaditeľ odboru mládeže na MŠVVaŠ SR, Peter Kupec, riaditeľ Národnej agentúry programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity a Janette Motlová, riaditeľka VÚDPaP. Online porady sa zúčastnilo 91 účastníkov + 4 speakeri. Preberali sa témy: ekonomika, zdravotníctvo, školstvo, sociálne služby. Diskutovalo sa o tom, čo sa v týchto oblastiach zmenilo, čo všetko o nich súčasná kríza ukázala, ako ich naštartovať nanovo či znova...

12.5.2020 sa uskutočnila online Konferencia PARTY-cipovanie za účasti 45 účastníkov. Počas tejto konferencie zazneli podnety na podporu participácie detí a mladých ľudí, ako pomáhať vychovávať aktívnych občanov, aká je úloha štátu a mládežníckych organizácií pri výchove k aktívnemu občianstvu. Riešila sa tiež problematika mládežníckej participácie – analýza stavu a príklady dobrej praxe z regiónov. Jedným z cieľov konferencie bol aj základ pre prípravu Návrhu stratégie participácie detí a mladých v SR. Záštitu nad konferenciou prevzala prezidentka SR.